

Sergi SALADIÉ GIL i Rafael LÓPEZ-MONNÉ (2014).

Els paisatges de l'Alt Camp.

Valls: Institut d'Estudis Vallencs; Cossetània Edicions, 207 p.

La Fundació Ciutat de Valls (FCV), patrocinada per l'Ajuntament de la capital de l'Alt Camp, vetlla per a la promoció i l'impuls d'iniciatives pensades per al coneixement i el desenvolupament de la cultura, l'art, la història local, la tecnologia, la conservació del patrimoni monumental, artístic, documental i natural, i amb relació a la comarca sencera. Va ser fundada l'any 2003, per absorció de la fundació cultural establerta per l'industrial, viatger i escriptor vallenc Francesc Blasi i Vallespinosa l'any 1949. A la vista de la forta pressió exercida sobre el territori i el paisatge durant els darrers anys de bonança econòmica, la FCV es preguntava, textualment, "si la gent de l'Alt Camp som realment conscients de la rellevància d'aquest paisatge i de la importància que té per a nosaltres la seva preservació, gestió i ordenació" (p. 7). Fruit d'aquesta preocupació, la FCV va encarregar el treball que ha esdevingut el llibre editat per l'Institut d'Estudis Vallencs i Cossetània Edicions, amb la col·laboració d'un bon nombre d'altres entitats comarcals i de Catalunya.

L'obra es dividida en dues grans parts. La primera, "Portfoli: les llums de l'Alt Camp" (p. 14-122), presenta una selecció de fotografies preses per Rafael López-Monné, en major quantia, i de Ferran Aguilar, en comptades ocasions. Hi predominen les vistes panoràmiques, enquadrades amb la sensibilitat geogràfica deguda. Però no s'estalvien imatges de detall, fins i tot d'ampliació de la realitat, com la de la salamandra de la p. 52. De conjunt, aquest àlbum fotogràfic serà una tarja de presentació prou ajustada dels paisatges de l'Alt Camp. D'altra banda, la contemplació de les imatges publicades dóna el punt d'amenitat requerida a aquestes obres de divulgació.

La segona part, "L'Alt Camp: un paisatge mediterrani" (p. 123-207), és una monografia concisa sobre la fesomia geogràfica de la comarca, ben avinguda amb el caràcter divulgatiu de la publicació. L'articulació del text redactat per Sergi Saladié segueix molt de prop el del *Catàleg de Paisatge: Camp de Tarragona (2012)*, en la preparació del qual va intervenir. Així, rere presentar els elements naturals més destacats de la comarca, a la manera d'una geografia física clàssica, passa revista a l'evolució històrica, per concloure en l'organització i la dinàmica actual, a manera d'una geografia humana. L'expressió artística del paisatge de l'Alt Camp i dels seus valors, té com a protagonistes significats els pintors Jaume Mercadé, Pere Queralt i Joan Cunillera, els fotògrafs Pere Català i Pic amb Francesc i Pere Català i Roca, i els escriptors Francesc Blasi, el qual ja he citat, i Josep Santesmases. En aquest apartat, Saladié ha trobat lloc per a encabir la contribució de Josep Iglésies en la construcció del paisatge comarcal, per bé

que les seves preferències tiessin més aviat cap a les Muntanyes de Prades i el Priorat, amb els companys de caminada Santasusagna i Amigó.

La caracterització sumària de cadascuna de les nou unitats de paisatge de l'Alt Camp –de les 135 de Catalunya sencera– completa la segona part, coronada amb un capítol breu, “Cap a la gestió dels paisatges de l'Alt Camp”, dedicat a la possible evolució del paisatge, la seva avaluació d'acord amb objectius de qualitat paisatgística, i alguns criteris d'actuació. En aquest caient, Sergi Saladié es remet a les recomanacions avançades al *Catàleg de Paisatge: Camp de Tarragona*, i n'hi afegeix una altra de final, l'oportunitat de redactar una *carta de paisatge* de l'Alt Camp, la qual haurà de ser l'instrument idoni de concertació d'acords entre agents territorials per tal de promoure accions i estratègies de millora i valoració del paisatge.

Pau Alegre

